

# ივერიის



ნიკოლოზის ქუჩა, 21.

გაზეთის დასაბარებლად და განცხადებათა დასაბეჭდად უნდა მიმართონ რედაქციის და წერა-კითხვა მამარტ. საზოგადოების კანცელირისა. ფასი განცხადებისა: ჩვეულებრივი სტრიქონი პირველ გვერდზედ 16 კაპ., მეოთხეზედ—8 კაპ.

**გაზეთის ღირსი:**

თვე	მან. კ.	თვე	მან. კ.
12	10 —	6	6 —
11	9 50	5	5 50
10	8 75	4	4 75
9	8 —	3	3 50
8	7 25	2	2 75
7	6 50	1	1 50

ცალკე ნომერი—ერთი შაური  
„ივერიის“ ტელეფონი № 227.

„ივერიის“ ტელეფონი № 227.

## საავთიაქო საქონლით მოვაჭრე ამიერ კავკასიის ფარმაცევტო აზნაზობის დ ე კ რ

იმყოფება ტფილისში მუხრანთან ქუჩაზე, ქალაქის საბჭურნალოს გვერდზე. ამხანაგობა, სამკურნალო წამლებისა და სადოსტაქრო მასალა-იარაღის გარდა, ჰყიდის ავადმყოფთა მოსაველელ და ოჯახში სახმარებელ ყოველ გვარ საქირო საგნებს: სარეცხისათვის, საჭმელისათვის, ქურჭლისათვის და სხვ.

ღებოში ბლომად მოიპოვება აგრეთვე საზღვარ-გარეთისა და რუსეთის ცნობილ ფირმების პარფიუმერია და კოსმეტიკა (საპირფარეშო სამკაული).

ქალაქს გარედ მცხოვრებთ შეუძლიანთ ფოსტითაც დაიბარონ რაც დასჭირდებათ (თუნდ მცირედიც იყოს) და ფასი ფოსტაშივე გადაიხადონ.

**გ ა ნ ყ ა თ უ ი ლ ე ბ ა**  
სასახლის ქუჩაზე, დ. ზ. სარაჯიშვილის სახლში.  
აღრესი ფოსტისა: Тифлисъ, т-во Фармацевтовъ—провизору Алхазову.  
(100—43—52)

ნ. ა. მუღანი—ყურისა, ყელისა და ცხვირისა—11—12 საათ.  
ბ. ზ. ახალშენაშვილი—კბილის სნეულებანი. 10—12 საათ.  
ბ. შ. შატავა—თვალის 11—12 საათ.  
ქეიმა ქალი მ. ს. ბაქრაძე—ბავშვებისა 11—12.  
დ. ბ. გვდევანიშვილი—ნერვებისა და შინაგანი. 12—1 საათ.  
მ. გ. ფედორავა—შინაგან და ბავშვებისა—1—2 ს.  
გ. დ. მაკვეთი—საქირურგო—12 1/2—1 1/2 საათ. სამშობათობით 3—4.  
ა. დ. ბუგთაშვილი—სიფილისისა, კანისა და საშრდესი—1 1/2—2 ს.  
**ს ა ლ ა მ ო ტ ი:**  
ა. ნ. თუმანიშვილი—დედათა სნეულებანი—5—6 საათ.  
ბ. ბ. ბუღაგალიძე—შინაგანის (სტომაქის ავადმყოფობანი) და მიკრო-ქიმიური გამოკვლევანი 5—6 საათ.  
**ქ მ ი რ ა მ ო ტ ი:**  
ბ. გ. შალვაშვილი—10—12 ს. შინაგან ავადმყოფობათა. სამკურნალოს აქვს საწოლი ოთახები. ფასი რჩევა-დარიგებისა 50 კ., ოპერაციები—მორიგებით. კრაოტი 4 მ. ღლე და ღამეში. ერთი კრაოტი ღარიბთათვის უფასოა.

**„ივერიის“ რედაქციისაგან.**  
ვისაც ჰქონს, პირველ ივლისიდან გასეთის გზაზე არ მოქცეოს, უნდა წარმოადგინოს გასეთის ხეივანი ფული ივლისისავე პირველ რიცხვამდე.

**ტფილისის კერძო სამკურნალო**  
მიხეილ გვდევანიშვილისა, კუკა, საკლდოაზის ქუჩა; სახლი სავანაშვილისა, № 21 (გორანგოვის ძეგლის პირდაპირ).  
ტელეფონი № 274.  
ავადმყოფებს იღებენ ყოველ ღლე, კვირა დღეებს გარდა.  
**ღ ი ლ ი მ:**  
გ. ა. ჭაჭანიძე—კბილის სნეულებანი, 8—10 საათ.  
მისეიდ გვდევანიშვილი—ნერვებისა და წამლობა ელექტრონით—9—10 საათ.

**ი კ ლ მ ე ბ**  
ქირთ სუთი ოთახი.  
ნიკოლოზის ქუჩა, № 21, სახლი გ. გ. საგინაშვილისა.

## პირველი კერძო სამკურნალო

ექიმის ნავასარდიანისა (კუკიაში, ვორანგოვის ძეგლის პირდაპირ) ავადმყოფთ იღებენ ექიმნი ყოველ-ღლე, კვირა დღეებს გარდა.  
**ღ ი ლ ა მ ო ტ ი:**  
ბ. ბ. ნავასარდიანი. 11—12 ს. სადოსტაქრო, ვენერიული (სიფილისი) და საშრდეს ავადმყოფობანი.  
ზ. ა. ბაბანასიანი—დილის 11—12 საათ. ქალთა და ბავშვთა სენით ავადმყოფებს.  
ე. შ. ჩაქვაძე. 9—10 საათ. სნეულებანი: თვალისა, შინაგანი და ნერვებისა.  
ბ. ი. გვდევანიძე. 12—1 საათ. ყურისა, ყელისა, ცხვირის ავადმყოფობისა.  
ბ. შ. კარაბეგია. 1—1 1/2 ს. შინაგანისა და ბავშვებისა.  
**ს ა ლ ა მ ო ტ ი:**  
ნ. ნ. როსტომიშვილი. 6—7 ს. საქირურგო და კანისა.  
ბ. ბ. თარხანაძე. შინაგან და ბავშვების ავადმყოფობისა, 7—8 ს. და აუტრის ყვავილს კვირაობით 9—10 ს.  
ბ. ბ. ნავასარდიანი. 7 1/2—8 ს. რჩევა-დარიგებისა და რეცეპტების დაწერის ფასი ათი შაური. ღარიბთათვის უფასო; ფასი კონსილიუმისა და ოპერაციებისათვის—მორიგებით.  
ა. ტ. ანგინაშვილი. 11—1 დღ. გაუკეთებს სახლში მსურველთ „მისასეს“, აუტრის ყვავილს და გამარ-

თავს საექიმო გემნასტიკის ექიმის დანიშნით.  
დიარქტორი სამკურნალოსი დოქტორი შედიგინის ნავასარდიანი.  
Первая частная лечебница—д-ра Навасардиана.  
Тифлисъ, противъ памят. Воронцову.

## ახალი ამბავი

\* \* როგორც მკითხველებმა უწყინ, ტფილისში დაარსდა მესამე წიგნთ-საცავი-სამკითხველო „წერაკითხვის გამავრცელებელ საზოგადოებისა“. ეს წიგნთ-საცავი ნაძალადევის უბანშია, წყლის მილის ქუჩაზედ, № 151. ხვალ, კვირას, დილის 11 საათზედ აკურთხებენ ამ წიგნთ-საცავ-სამკითხველოს.  
\* \* ამიერ-კავკასიის რკინის გზის სახელოსნოების უფროსმა განკარგულება მოახდინა, რომ ტფილისის სახელოსნოების მუშებისათვის სასმელი წყალი ყოველდღე მცხეთიდან მოიტანონ ხოლმე.  
\* \* „Богосл. Вѣст.“-ს მისის წიგნში დაბეჭდილია საყურადღებო წერილი ა. ხახანაშვილისა ამ სათაურით: „კიდევ ქართველ კათოლიკეთა შესახებ“.  
\* \* საყურადღებო ამბავს ატყობინებენ „ტფ. ფ.“-ს პეტერბურგიდან. უმაღლეს მთავრობას სომეხთა ბაზარში არსებული კათოლიკეთა ეკლესია ქართველ-კათოლიკეთა საკუთრებად უცვნიან. როგორც ვუწყ-

## ფელეტონი

### ბანაძორწინების წიგნი (ყოველ ფლამანისა)

წარსულის წლის იანვარში ფერმკრთალი და აღლევებული ახალგაზდა ქალი ნელის ნაბიჯით აღიოგა და ეოფფრუას ქუჩის ერთის სახლის კბებზედ. ავიდა-რა მესამე სართულამდის, ქალმა ათრთოლებულის ხელით გააღო კარი და უფრო ძალიან გაფითრებული შევიდა ცალიერ ოთახში, რომლის მორთულობამაც დაკარგული ბედნიერება მოაგონა.

გადამეტებულის მღელვარებისგან ღონე-მიხილი შევიდა სასტუმრო ოთახში და ჩამოჯდა სკამზედ; იმის გახურებულს თავში ერთი მეორეზედ უმწარესი აზრები და ფიქრები ირთოდნენ.

ერთხელ, ერთს საღამოს შემოვიდა აქ ბედნიერებით გაბრწყინებული, თავს საქარწინო გვირგვინი მიმშვენებდა, გულში კიდევ ძლიერი სიყვარული მქონდა აღმშენებული, — ეუბნებოდა იგი თავის თავს. — და აი ეხლა კიდევ მო-

იხდა აქ მოსვლა. მხოლოდ ამ ეამდ ნაღვლიანსა და დარდიანს. რამდენი ვიტანჯე ამ ხნის განმავლობაში!.. განქორწინების საქმის დაწყობა და თავ-გამეტება!.. დაჰკარგო პატივის-ცემა იმ კაცის წინაშე, რომელიც გიყვარს, განშორდე საუკუნოდ იმისთანა კაცს, რომლის დავიწყებაც არ შეგიძლიან!.. რა ტანჯვა!

ეხლა, როდესაც ახალი რამ აღმოჩნდა, როდესაც ჩემს მდგომარეობას ახალი საყურადღებო ამბები აორკეცებენ, — მე მგონია, რომ ახალი მოვალეობაც შემატება და ნება აღარა მაქვს უწინდელებს მოვიქცე. დედის და მეგობრების დარიგების მიუხედავად, არ შემიძლო იმისთვის არ მიმეწერა. მიეწერე... ის უნდა მოვიდეს ეხლაც და მე, დამნაშავესავეთ ათრთოლებული, ვუცდი იმას“.

ამ ქალს ენა პერრე ერქვა; იგი 21 წლისა და ლამაზის აგებულობისა იყო, ღრწა, შავი თვალები, მზინვარე წაბლის ფერი თმა ჰქონდა. ორს წელიწადს სცხოვრობდა ქმართან, და აი ეხლა სამი თვეა ეს ქალი სცილობს განქორწინებას, რადგანაც ქმარი ჰალატობდა.

ედმონდ პერრე ღამაში სახის კაცი იყო. იმისი სწორი სახე, შავის წვერითა და თმით შემკული, სასიამოვნო სანახავი იყო. ზედ ეტყობოდა გულ-კეთილობა და ფუფუნებით ცხოვრება. იმისი თვალები ისეთი მშვენიერი იყო, ტუქების მოყვანილობა ისეთი მიმზიდველი ჰქონდა, რომ მისი ღიმილი ყველას ჰზიზღავდა, ამასთანავე ამ კაცის მთელს არსებაში იმისთანა სიკეკლუცე გამოსქვივდა, რომ ამ სიკეკლუცემ მოჰხიბლა ენა. იგი ოცდაათის წლისა იყო, სამსახურში გამოჩენილი ადგილი ექირა და კარგი ჯანაგირიც ჰქონდა.

ეს ღირსებაში, რომლებიც მაინც და მაინც არაფერს წარმოადგენდნენ, შესაფერის დ დაფასა ენანას დედამ, ქვრამმა, რომელსაც შეუძლო შეილისთვის 50,000 მანეთი მიეცა. ქვრამი პატივის-მოყვარე, მამარი და ძლიერის ხასიათის ქალი იყო, თავის აზრს და შეხედულებას არას დროს არ ვადუხვებდა; სცილობდა, რომ ყველანი ერთგულად, პატივისცემით მოჰქცოდნენ; სხვის მხრით რამე ორ-აზროვნებას ვერ იტანდა. ყოველი უბრალო შეცდომა მას დიდ დანაშაულად მიიჩნდა.

ამიტომ ადვილი წარმოსადგენია, რა მოხდებოდა იმ დღეს, როდესაც ქვრამმა სოფელში, სადაც შეიღობა ერთად სცხოვრობდა, უსახლო წერილი მიიღო, რომლითაც ატყობინებდნენ, რომ ამ ეამდ პარიში მყოფი სიძე ჰალატობს მენს შეილს, ბევრს უნახავს, როდესაც სახლში დიდის ჩამომავლობის მანდილოსანს შეუყვანიაო. დედას არც-კი შემბრლებია ენა; მხოლოდ წერილი აჩვენა და ბრაზ-მორეულმა შესძახა: — ჩიცვი! პირველის მატარებლითვე მივდივართ პარიში!

ერმონმა, — ასე ერქვა ენანას მრისხანე დედას, — პარიში მისეილისთანავე პირდაპირ რკინის გზის სადგურიდან წაიყვანა ენა იმ უბნის პოლიციის განყოფილებაში, სადაც მისი სიძე სცხოვრობდა.

— მოწყალეო ხელმწიფე! — პოლიციაში შესვლის უმღ მიაძახა მან მოხელეს: — აღეჩ თქვენი მოსახვევი და ზნეობის სახელით, ერთის ოჯახის შებლაღულ ღირსების დასაცველად, წამომყევით, რათა ადგილობრივ შევამოწმოთ დანაშაულო, რომელიც ჩირქსა გვცხებს მეცა და ჩემს ქალსაც.

— ქალბატონო, უმჯობესია, ცოტა დაწყნარდეთ და დაუფიქრდეთ

საქმეს. მაგ გვარს საქმეებში ნამეტანი აპილილება უფრო მეტად ვნებს ხალხს.

— არა, არა, მოწყალეო ხელმწიფე, მოფიქრება საქირო არ არის! ეს დანაშაული მეტად უზნეოა. ჩემი სიძე იმდენად ცუდი კაცი აღმოჩნდა, რომ ამის შემდეგ ჩემის ქალისთვის იმასთან ცხოვრება ტანჯვა იქნება. ჩვენ არა გვსურს ესა.

— თქვენი აზრიც ეგ არის? — ჰკითხა მოხელემ ენანას, რომელიც აღლევებისაგან თრთოდა და პირზედ ხელ-სახოც მიფარებული მწარედ სტიროდა.

— ეჰ, მოიქეცით ისე, როგორც დედა ჩემსა ჰსურს.

მოხელემ თან წაიღო ის უფლების ნიშნები, რომელიც საქიროს განქორწინების საქმეში და ქალბატონს ერთად გზას გაუდგა.

დანაშაულობა ადგილობრივ იქმნა შემოწმებული. ენანას უბედურობის მიზეზი აღმოჩნდა იმასთან პატარაობითვე თანამეზობლი, ქუკა სუბუქი ქალი, რომელიც მაგრე რიგად არ უყვარდა.

ენანამ, როდესაც დაწმუნდა თავის უბედურებას, მოისურვა ისე ჩემად მომხდარიყო განქორწინება,

ყოფი, ეს ეკლესია იმ თავითვე ქართულ-კათოლიკეთა ხელში იყო და მხოლოდ ამ რამდენისამე წლის წინად ჩამოერთვით მათ და სომეხ-კათოლიკეთად გადაეცათ. ამ უკანასკნელთათვის სხვა ეკლესია იქნება ტფილისში აგებული. ამას გარდა, ტფილისში არსდება განსაკუთრებული გამგეობა. რომელსაც ჩაბარებული ექმნება ის საქმეები, რაც სომეხ-კათოლიკეთა სამღვდლოებს შეეხება.

\* \* \* ტფილისის გუბერნიის თავად-ახნაურთა წინამძღოლის თანამდებობის აღმასრულებელს გენერალ-მაიორს საგინაშვილს შუამდგომლობა აღუძრავს ტფილისის გუბერნატორის წინაშე იმის შესახებ, რომ ხაზინიდან გადაღებულ იქნას საჭირო ფული ტფილისის გუბერნიის სათავად-ახნაურთა დწესებულებათა შესანახად.

\* \* \* 20 თბათვემდე ბაქოდან სხვა-და-სხვა გუბერნიის 1,562 უსაქმოდ დარჩენილი მუშაგაუგზავნიათ.

\* \* \* მკითხველებმა უკვე უწყინან, რომ ტფილისელმა მეთევზეებმა შუამდგომლობა აღძრეს მთავარ-მართებლის წინაშე. მეთევზენი თხოულობენ გაუქმებას ახალ განკარგულებისას თევზაობის აღკვეთის შესახებ. მთავარ-მართებლის კანცელარიას ეს შუამდგომლობა ტფილისის გუბერნატორისათვის გადაუტოვა საჭირო ცნობების შესაკრებათ.

\* \* \* 17 ივნისს კოჯორში პოლიციელებს კოლომეცივებსა, ჩიუბსა და ნოკიკავს ძალად წაუტოშველიათ ქუჩაში გლეხის ბოკაურისათვის გასასყიდად მიტანილი ერბო. როგორც ეხლა „კავკ.“ სწერს, ეს სამი პოლიციელი დაუყოვნებლივ დაუთხოვენიათ და ამას გარდა ტფილისის პოლიციემისტერს გუბერნატორის წინაშე შუამდგომლობა აღუძრავს იმათ სამართალში მიცემისათვის.

\* \* \* ხვალ, 24 ივნისს, საღამოს 9 საათზედ, „Кавк. Вест.“-ის რედაქ-

ციაში კრება მოხდება კავკასიის პრესის მუშაკთა დამხმარებელ კასის წესდების შესამუშავებლად.

\* \* \* ტფილისის საგუბერნიო აღმინისტრაციის განკარგულებით ტფილისის გუბერნიის ყველა სოფელში შემოუღიათ განსაკუთრებული რვეულები წვირილ და მსხვილ ფეხსაქონლის რაოდენობის ჩასაწერად.

\* \* \* როგორც „ცნ. ფურ.“-ს ატყობინებენ, კითურის ახლად დაარსებული ბანკი 2 ივლისს დაიწყებს მოქმედებას.

\* \* \* მომავალ სამოსწავლო წლიდან ქუთაისის რეალურ სასწავლებელში გახსნილი იქმნება ზოგიერთის კლასის პარალელური განყოფილება.

\* \* \* ტფილისის გუბერნიის საქონლის კირთან საბრძოლველად გადაღებულ იქნა დამატებითი თანხა 10,000 მან.

\* \* \* ავქალის ცხენის რკინის გზის პატრონთ შუამდგომლობა აღუძრავთ ტფილისის გამგეობის წინაშე იმის შესახებ, რომ ნება მიეცეთ მთელ ქუჩაზედ მეორე ლიანდაგი გაეყვანონ.

\* \* \* როგორც ვუწვი, სასუღაორო სემინარიების პირველ კლასში იღებენ ხელმე 14—18 წლის მოსწავლეთ. სასუღაორო სასწავლებელს-კი ზმარად 18 წლისაზედ უფროსი უმაწავლი კაცნი ამთავრებენ, რომელნიც შემდეგ თხოულობენ სემინარიაში მიღებას ნუბარტის უმაღლეს სასუღაორო მთავრობისაკან. ესა სასუღაორო უწყებას განკარგულება მოუხდენია, რომ იმ მოსწავლეთ, რომელნიც 18 წლისაზედ უფროსნი არიან და რომელთაც სემინარიაში შესვლა უნდათ, ამიერიდან ადგილები სემინარია მთავრობისაკან უნდა აიღონ ნუბარტისა და არა ცენტრალურ სასუღაორო უწყებისაკან.

\* \* \* ქალაქის სასწავლებელთა გამგეთ უკვე წარუდგინეს სასწავლებელთა კომისიას ამ სასწავლებელთა 1902 წლის ხარჯთ-აღრიცხვა.

\* \* \* ქალაქის სასწავლებელთა დანდილია მასწავლებლის 7 ადგილი, რომელთაც 4 ადგილის კანდიდატი უკვე ჰქვას სასწავლებელთა კომისიას, დანარჩენი 3 მასწავლებელი კადრები იქმნება ახრეული ერთ-ერთის სხვაობაზედ. კომისიას მრავალი თხოვნა მოსდის თურმე მასწავლებლობის მსურველთაკან.

\* \* \* განსაკუთრებულ კომისიას, რომელსაც მინდობილი ჰქვანდა ეკატერინოფოლის სასწავლებლის სასწავლებლად დათმობილი თავ. ობიექტების მიწების დაფარება, უკვე დაუთავრებია მუშაობა. ეს მამული დაფარებულია 500,000 მანეთად.

\* \* \* საღ. ბაქო. 21 ივნისს, ღამის მეორე სათზე, ვაგონების მცველს აბდულა რაჰიმ იბრაჰიმ ოღლის დეცა ოთხი უცნობი კაცი, მარცხენა ხელში დასჭრეს, ხანჯალი წართვეს და გაიქცენ.

\* \* \* საღ. ქარელი. 21 ივნისს, როდესაც მატარებელი № 409 საღურში შემოდიოდა, ერთ ვაგონს ღერძი გაუტყდა და ლიანდაგიდან გადასცა. ეს ვაგონი დროებით იქვე დასტოვეს.

საღ. ნიგოთი. 21 ივნისს მსწრაფლ მატარებელ № 2-იდან ერთი მგზავრი ჩამოვარდა, დეცა და პირი და თავი დაშავა. მატარებელი 8 წამით გაჩერეს.

წერილი ხევიღას (დასასრული \*)

ეს განსაკუთრებული ნიშნის-ქორწილება. მოგახსენებთ ასეა მუგდარზედ რაღაცეებიცა შემოიღეს:

1) ქვეყნში კავკავიდან მოქცნდით (შუა-ხევიღას 50 გერსია) გამოცხადარი პური (დავამი) მე-2 ხარისხისა 20—80 ფუთი; დაჭრეფანენ 2—10 ცხვარს, თუ ცხვარი არ იშაგებოდა, ერთი ან ორს ძრახს, თუ არა და ხარს. ხარის დაჭრე ქვეყნში უფრო სახელი იყო; ამისთანავე უკვე 1—5 ფუთი; დვანო და არაუი რაღაცის დაღუგას-კი საღბი შეიძლება, და ადგილად წარმოადგენთ, მკითხველო, რომ ცოცხლებიც მუგდართან ერთად იმარხებოდნენ. ასაღს განახენში ასე განსაკუთრებული პური უთუოდ შინ

\*) იხ. „ივერია“, № 134.

გამომცხადარი უნდა იყოს მე-3 ხარისხის ფეჭილის, ხოლო ფეჭილი 5 ფუთზედ მეტი არ შეიძლება და ნაკლებსა ნება აქვთ. საკაფი (ცხვარი ან ხბო) 1—3 უნდა დაღან, თუ წვირილი საკაფი ვერ იშაგება, იმ შემთხვევაში ძრახის დაჭრე შეუძლიან. სათრობი სასმელი ქვეყნში სასტიკად აღკრძალულია, თვით შესაფუთებისათვისაც-კი, რომელიც-თვისაც უკვე აღსკვირო იყო გაყენული მიწის თხრის დროს ზამთარში, ქარ-ბეჭში. მარხვამი პურს გარდა მარტო ღობიო უნდა იმარხნ; თუ ღობიო არ იშაგება, მაშინ ბრინჯი, ხოლო ერთად ორი და სამი ფეჭი სამარხეო საჭმელი აღკრძალულია. თუ გარდაცვლილი 7 წლისაზედ მეტისა არ არის, 2 ფუთი ფეჭილის პური უნდა გამოცხადონ, ერთი ცხვარი დაჭრენ და რომელსავე დაღესს-წაღში ერთი „დღიისწილი“ (სუფრას) დაუღან, მეტი ხარჯის გაწევა არავის შეუძლიან, ხოლო ნაკლებსა უკვე ნება აქვს. ვინც მეტს ხარჯს იხამს, 50 მან. ჯარიმას განდახდის.

2) თუ ძალიან ახლო ნათესავი და მოკეთე არ არის, ან შემწევი ქვეყნში, დასწრება არ შეუძლიან, არც კაცსა და არც დედაკაცს; წინააღმდეგს შემთხვევაში 3 მან. ჯარიმა წაერთმევა.

3) წინაღ წესათ იყო, რაც სუფრასზედ საჭმელი იქნებოდა, დედაკაცის მთლად შინ უნდა წავლათ, ესა-კი აღკრძალულია და, თუ ვისმე საჭმლის წადება შეაძნეოს, 3 მან. ჯარიმა წაერთმევა; ამ წესების დასტევიად უკვე სოფელში კაცები არიან დახიზნულნი, რომლებმაც მამასხდისს უნდა შეატყობინონ და მამასხდისი პირდაპირ ვადებულთა ხევის გარდაწყვეტილება აღსრულებაში მიიყვანოს.

4) აქამდის ჭირისუფალი, ქვეყნს გარდა, 5 „დღიისწილი“ (სუფრას) სხვას სდგამდა წლის დამეკავდის, ესა-კი მხოლოდ 3 სუფრა-და უნდა დაღას; ვინც მეტს იხამს, 50 მან. ჯარიმა წაერთმევა.

5) „ხარცის ჭმევა“. ჩვეულებად იყო, დედაკაცი რომ დაჭრე იღებოდა,

რამდენსამე თვეს და უკვე უკვე ხარცის აღარ სჭამდა. უკვე დაჭრე იღებოდა მამის სახლიდან წავიდოდნენ დაჭრე იღებოდა ქალის ოჯახში, თან წავიდოდნენ რამდენსამე ვადრო არაუცხვარს, 40—120 პურსა და 20 გირ. უკვეს. მოიწვევდნენ მეზობლებსა და ბიასმელებს დაჭრე იღებოდა ქალის ქმრისა და კარგად გაუმსახინდებოდნენ. ჩამოარბებდნენ პატრისმეგდისსა და დეკრძალის, უკვედნის შესანდობას და ახლად დაჭრე იღებულს ხორციო მარხულობას განსხევისებდნენ. აი, ამის ერქვა „ხარცის ჭმევა“. ხორცის ჭმევა ხალხს მოსწონდა და თუ ვინმე კადრე გაბედა, 10 მან. დაჯარიმებდა.

6) „საჭრიოდ მისვლა“. როცა ქვრივი სხვასზედ გათხოვებოდა, ძველი ქმრეულის მის შემოთვევს მტრად გარდაეკრძალდნენ. ეს მტრობა იმ დროდის არ მოისმობოდა, ვიდრე ქვრივის წინააღმდეგ ქმრეულის გვარეულობის სახატო კაცთაკანი არაფერ განდაცხვებოდა. მაშინ-კი მათი ნაჭრეივლი რამდენსამე ვადრო არაუცხვარს მიიტანდა, 40—120 პურს, 20—40 გირ. უკვესა და ზოგჯერ ფულსაც. იტირებდა მეგდარს, ძველის ოჯახის წევრებს შეურაცებოდა და მიუსამიძრებდა. ამასაც ძველი ქმრეულის 5 მანეთით დასასწრებდნენ. ამ დღიდან მათ შარის მშვიდობისა ჩამოვარდებოდა. (იხილეთ ქორწილების განყოფილებაში მე-4 მუხლი). აი, ეს იყო „საჭრიოდ მისვლა“. საჭრიოდ მისვლაში საჭრივალმა უნდა უნდა მიიტანოს არა უმეტეს 1 ვადრო არაუცხვარს, 30 პურისა და 10 გირ. უკვესისა. მეტის მიმტანი 10 მან. დაჯარიმებდა.

7) ჩვენში წესათ არის მიღებული, თუ სხვა სოფელი გარდაცვალა სოფელში, ჭირისუფალს მიცვალებულის წადების დროს სოფელმა პატრისცემა და შემწეობა უნდა აღმოუჩინოს; ეს პატრისცემა უფრო ხშირად სასმელი ხდებოდა ხელმე, რისცე ჭირისუფალს არაფერი უმაღლებოდა. ყრადობის განახენის ძალით, სასმელი პატრისცემა მოისმონ და მის მკეთრად ფუდით უნდა

რომ არავის ვაგვო. მაგრამ ამ განზრახვას წინააღმდეგა დედა, რომელმაც მოითხოვა კანონიერი განქორწინება. იმასა მსურდა, რომ ამ საქმეს ქალზედ დიდი გავლენა ჰქონოდა; ამ მიზეზით რჩევა-კი მოახდინა შინაურებთან. ბოლოს ეანნა დასთანხმდა.

აი ასეთი იყო მოკლე დრამატიული ეპიზოდი, რომელიც წინ უძღვის ჩვენგან მოთხრობილ პატარა ისტორიას.

ათასგვარ ფიქრისაგან აღვლევებულნი ეანნა სასტუმრო ოთახში იჯდა; ამ დროს იქ შევიდა იმაზედ უფრო ფერმკრთალი მამა კაცი. ამ ოთახის გასაღები ორივესა ჰქონდათ.

ეს კაცი იმისი ქმარი იყო. მამაკაცი ჯერ გაჩერდა იმის წინ, შემდეგ აღვლევებულის ხმით უთხრა: — ქალბატონო, მე თქვენის სურვილით მოვედი აქ.

— გმადლობთ, ედმონდ! მე არა ვთხოვთ ხელის ჩამორთმევას, რადგანაც, როგორც გეტყობათ, არა ვსურთ ხელი გამოიწყოლოთ.

— ეანნა, მე თქვენ მაკვირვებთ; რად მიუყრებთ მტრულად? რად დამწყობთ განქორწინების საქმე?

— თქვენი ცოლი რომ დარღისაგან გამოტუტულა, ეგ მართალია;

თქვენი მტერი-კი ის თავის დღეში არა ყოფილა! რა ბედნიერები ვიქნებოდით, თქვენ რომ ქეშმარილად გყვარებოდით...

— ბედნიერები!— ამოიხარა ედმონდმა:— ეგ კიდევ საეჭვოა. ჩვენ თანხმობით მიუდამ არ ვცხოვრობდით. თქვენი ამჟამი და დამოუკიდებელი ხასიათი...

— განა მე ვარ დამნაშავე, რომ ჩვენ ყველაფერში სხვა-და-სხვა გემო გვაქვს?— უკვირდა ცოლმა:— ჩემი რა ბრალია, რომ თქვენ სულ სხვა ჩვეულებანი გაქვთ, მე-კი სხვა? თქვენ ამბობთ, ვითომ მე ხასიათით დამოუკიდებელი ვიყევი... შეიძლება, მე მიუდამ ნებვირად ვცხოვრობდი; მამა ჩემი მალმერთებდა, დედა ხომ მხოლოდ ჩემით სკოცხლობდა; ყველანი მარწმუნებდნენ, რომ მე იმდენად მშვენიერი ვიყავ, რამდენადაც კეთილი. ჩემის ქულისაგან აღტაცებაში მოდიოდნენ, ჩემი მომხიბვლელი სიმხიარულიე მოსწონდათ... შეგიძლიათ ანთ ამის შემდეგ მიხედეთ, თუ რა ძნელი იყო ჩემთვის, სულ ქება-დიდებას მიჩვეულისთვის, თქვენგან ჩემ ნაკლებეფანებათა მხილება, დაკინება, იმის თქმა, რომ მე მიუყარებელი და საოცარი ვარ. მაგრამ ჩვენის უბედურობის უმთავრესი მიზეზი ეს არ იყო; ისინი, რომელთაც ერთ-

მანერთი ქეშმარილად უყვართ, ბევრ რამეს უთმობენ ერთი მეორეს და ასე თან-და-თან ეჩვევიან თანხმობით ცხოვრებას. ჩემი გული რომ თქვენის ღალატით არ ყოფილიყო განგმირული; ჩვენი ერთად ცხოვრება რომ კიდევ შესაძლებელი ყოფილიყო, თქვენ რომ ჩემს თვალში რწმენა, ნდობა და პატრისცემა არ დაგკარგოდათ, რომელიც თქვენის სახელის ხსენებასთან ვაიღვიმებდა ხოლმე ჩემს გულში...

— ამ უკანასკნელს შემთხვევაში თქვენ, ეანნა მართალიცა ხართ და მტყუანიც... თქვენ საბუთი გაქვთ აღვლევებისა და წყრობისა. მამხილეთ მე რაგვარ შხამიანის სიტყვებითა-კი ვსურთ, დამიძახეთ რაგვარი საძაგელი სახელიც გნებათ— მე ღირსი ვარ ამისა. პასუხს არ-კი მოგცემთ ამისათვის. ჩემს თავს მე თვითვე ვამტყუნებ. მაგრამ თუ გრწამთ, რომ ცოლის მოლალიცე კაცს, ცოლი არ უყვარს— ძალიან შემცდარი ყოფილხართ. მამაკაცი ხშირად აქვთ საოცარი, გამოურკვეველი სისუსტე; რომელიც იმათში ვერა ჰქვავს ცოლის პატრისცემა-სიყვარულს. ვინ რა იცის, თქვენის გადაწყვეტილებით, რა სასტიკი ტანჯვა მომაცენეთ! თქვენ რომ ცუდი დამრიგებელი არა გყავდეთ, დარწმუნებული

ვარ, შეხვიდოდით ჩემს მდგომარეობაში და მომიტყუებდით... ეხლა ტანჯვით ღონე მიხდილი დავემორჩილე ჩემს სეგ-ბედს. ეხლა ყველაზედ ძალიან ისა მტანჯავს, რომ თქვენ სხვის რჩევით მეორედ ვაზოვდებოთ.

— მე? მეორედ ვავთხოვდები?!— წამოიხარა ეანნამ:— მარტო მე სიტყვების ვაგონებით ვრაცხ მე ჩემს თავს შეურაცხყოფილად!... თქვენ სიყვარულის გამო მოგთხოვდით, თქვენთან გამოვცადე ბედნიერება... და ვილაც სხვა კაცს ჩაეკრა გულში!... მარტო წარმოდგენა-კი ამისა მაწითლებს. ვხედავ, რომ არ მიცნობდით და ვერც ეხლა მიცნობთ. იცოდეთ, უკეთუ მე ქმარი მომკლამოდა და ქვრივად დავრჩენილიყავ, მეორედ ვაზოვებდნენ მაშინაც კი ზიზლით შევხედავდი; თქვენ კი წარმოგიდგენიათ, რომ მე, ცოცხლის ქმრის ქვრივი, მოვისურვებ სხვა აღერსს, სხვასთან სიამოვნებას. მე რე რა პირით უნდა შევხედეთ თქვენ ქუჩაში? ოჰ! ძნელია, როდესაც ჰგრძობ, რომ შენი წმინდა, ძვირფასი გრძობანი სხვა ადამიანს არაფრად მიჩინა!

ედმონდმა ნიღვლიანად მიუგო: — ჰო, ეგ ძალიან ძნელია. მეც ვგრძნობ. აი მაგ გზით იკარგება იდეალი ადამიანის გულიდან და

ცხოვრებდნენაც, რასაც ბოლოს განხეთქილება მოსდევს, ბედნიერება ირღვევა საშუალოდ. ხოლო რაც შეეცხება ჩვენ, ამ შემთხვევაში თვით თქვენ იქნებით დამნაშავე.

ქმრის ტყბილის კილოთი ლაპარაკმა სასიკეთოდ იმოქმედა ეანნაზედ; იგი მიუხალოვდა ქმარს.

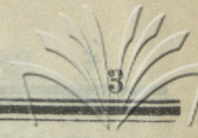
— მე ვარ დამნაშავე? მსურს გავიგო, რა ვფარი გრძობანი ვაქმეცივინებენ მაგვარ სიტყვებს.

მე ვყოფილვარ დამნაშავე. აი როგორი ყოფილა თქვენი სიმატლე აი როგორი ყოფილა თქვენი სულგრძელობა... არა მკითხავთ, რად დავინიშნეთ ამ ალაგას ნახვა?

— დმერთო ჩემო! თქვენ მომიწოდეთ და მეც მოვდი. უეჭველია, ჩემგან რაიმე ცნობის შეტყობა გნდომებთ იმ საქმისა გამო... — საქმისა გამო! ცნობა!... — ვინმეორა ცრემლ-მორყელის თვალშით ახლოგაზდა ქალმა.

— გეფიცებით, არაფერი მგნმის: არც თქვენი ლაპარაკი და არც ცრემლების მნიშვნელობა.

— ეგ, თქვე, დაუნახავო! ყველაფერი დაგვიწყდათ! ორი წელი ჩვენის ერთად ცხოვრებისა სულ გამქრალა თქვენის მხსნიერებდგან, თქვენი გული არ-კი ათრთოლდებდა წარსულის მოგონებით.



შევიწინებ. თუ ვინმე სსსმითა სრულს  
ხატოს, 5 მან. დაჯარიმდება.

8) კარის გარდაცემის შემდეგ (დე-  
დაცხად ეს წესი არ არის) მეთხუ-  
მეხუთე დღეს ჭირისუფალი თავის სო-  
ფელეთ მოუძახებს, ვისაც თოფის  
ხმარება შეუძლიან, გაუფან სოფლის  
განაძირად, დაუენებენ 200 ბაჯის მან-  
დ. ლხედ ხელის ტოფა მრგვალს ავი-  
რის ნიშანს, რომელსაც თუთი ქაღალ-  
დი აქვს გაკრული, და უფროსობით რი-  
ტხედ თოფის სრულად დაწვევებს. ვინც  
ხარვეზად ნიშანს ტყუილს მარტყამს,  
ჭირისუფლისაგან იქვე 1 მან. მიიღებს  
სხუტრათ, მეორედ მამრტყამელი 60  
კპ., მესამედ 40 კპ.; სამჯერ რომ  
მარტყამენ, სრულად გათავდება. შედეგ  
ჭირისუფალი ხალხს სსსმელს გამოუ-  
ტანს, 4—8 უნწის არაგს უუფლან და-  
სუენებს და მიტყუებულისათვის „შენ-  
დობას“ ათქვევინებს. ამას „თოფის  
ხმის გატყა“ ჰქვამენ და ვიდრე თოფის  
ხმის არ გაატყინებს ჭირისუფალი, სო-  
ფელში თოფს ვერაფერ გაივრან და  
ვერც სხადიროდ ვინმე წავა, დიდი  
სირცხვილია. თოფის ხმის უუფლა უთუ-  
ოდ გაატყინებს, თუნდაც სულ დარბი  
ოჯანის შევიდი იფოს; ხოლო ვინც უუ-  
რო შედებულება, ის ერთ ხელს  
ახალს ტანისამოსს გადასდებს ფუფას  
მაკერად და ვინც ნიშანს ტყუილს ვარ-  
ველად მარტყამს, ტანისამოსში რომე-  
ლი ნაჭერად მოსწონს, იმას აიღებს,  
მეორე მამრტყამელად აკრუთვე დახარ-  
ხეუბიდან აარჩევს და ასე მიტყუიან.  
ვიდრე თოფის სრულად ტანისამოსს  
სრულად არ აიღებენ. ტანისამოსი უნ-  
და იფოს: ჩოხა, ახალუნი, წამოსასხამი  
ხადა, ქუდი, ყაბაღანი, წუდა-მესტე-  
ბი, შარვალი და ერთი ხელი სარგალი.  
იმას ჰქვამენ „მასხალობარი“. შესანდო-  
ბის ტანისამოსს საუკეთესო ხელო-  
სანს აკრეფინებენ უოფელთვის. ეს წესი  
ხალხს არ მოშალა და არც შესცვალა,  
რადგან ხალხის თოფის სრულად  
გაწვრთნისათვის იგი საუკეთესო საშუა-  
ლებაა.

აი, უუფლა ეს ზემოდ დასახელებული

საგნები 1-ს მარტყამენ განხილული,  
1901 წელს მოხვედრის ურდობისაგან,  
რომელთა განხილვად თითქმის უუფლამ  
(600 კაცზედ მეტმა) ხელი მოაწერა.  
მართლაც, ზოგიერთა საგნებს შეგნა-  
შეკეთება ექნებოდა, მაგრამ ვერ-  
ბოთ ესც კარგა. აღნიშნული განხილ-  
ვადობისთვის მასხალობის ბ-ნმა გ-  
დუდუშურმა განხილვად ბ-ნს დუ-  
შეთის მარტყამის უფროსსა და ქვეშეთის  
სამაქუფლოს ბოქუფს წარუდგინა სოფ-  
სტყუანწმინდაში 4 ამ თბათვის, რადგან  
მათ კაცისათვის მოაფრმარებელი თავ.  
გოლიდინი გამოადილეს. ბ-ნმა მარტყამის  
უფროსმა და ბოქუფმა განხილვი დაიდა  
დაგვიბრუნენ, რომ თავის მხრივ გან-  
ხალხის შემდეგ ბ-ნს გუბერნატორს წა-  
რუდებენ დასამტყამებლად. იმედი,  
გუბერნიის მოაფრობა განხილვის ხამ-  
ვალს სრუტყამის კარგად გაითვალის-  
წინებს და ედებოდა ხალხისავე სკეთილ-  
დღეოდ განხილვი მადე იქმენს შემოდ-  
ბული სსსმდგანალოდ. სამწუხაროდ,  
ზოგიერთი მუხლები კადვე არ არის  
სრულად მოხსენებული. არ შე-  
მიძლიან ამასთანავე არ შეგნებოდა  
ზოგიერთი სუფიერბ მამა ამ გა-  
ნხილვის როგორ თურმე მიეგება.  
ორის გვირის შემდეგ ერთი დამსხურ-  
ბული მდღეული თურმე მივიდა მამასხ-  
ლისთან და აღუფლებლმა დაუწყო:  
„აი მოუქარავს ხალხს! შეკდრის ცოდვას  
არც დმერთი ამატიკებს და არც შეკდრის  
სუფილი... მაგრამ სხვა თანაგრძობ-  
ბითა და აღტყუებით შეეკება ამ ცეცხ-  
ლებას ბადა. მამა ნ. კანდელაკი,  
რომელიც უოფელ გვარს კეთილს საქ-  
მეს არა თუ თანაგრძობის, არამედ  
უოფელს დონეს ხმარობს, რომ ხალხის  
სასიკეთოდ და გასახალხებლად გზა  
გაწმინდოს და უუფლა გაამხივოს.

ს. შალური

**კავკასიის მომავალი გამოფენა.**

კავკასიის გამოფენის მოთავარ-კო-  
მიტეტს, თავმჯდომარის ნ. ა. სულ-

რომლითაც შედუღებული იყო ჩვე-  
ნი არსებანი; ეს სულ იმ ჩემი უმ-  
ნიშნელო დანაშაულის გამო, რომ-  
ლის შემდეგაც აღარ მოისმინეთ  
არც ჩემი ბოდიში, არც განმარტე-  
ბა საქმის ვითარებისა; არა, თქვენ  
სრულიად შეგძულდით! მე ეს კარ-  
გად ვიგობენ და კიდევ ამიტომ  
ვცდილობდი დამეზო ჩემი თქვენ-  
დამი სიყვარული. მიხვდით, რომ  
თქვენ ისეთივე მოუთმენელი ხასია-  
თის პატრონი ხართ, როგორც  
დღეა თქვენი. არ ძალგით დაი-  
ვიწყოთ შეურაცხება, ამის გამო  
ჩვენ შუა გაჩნდა საუკუნოდ დამა-  
შორებელი უფსკრული; მე ვარ  
მსხვერპლი უბედურობისა. ვგრძობ-  
დი და ვხედავდი, რომ ჩემს დანა-  
შაულს ეს სასჯელი არ ეკუთვნოდა,  
ვცდილობდი ამიტომ მომესპო თქვენ-  
დამი სიყვარული, ხოლო უკეთეს  
გსურთ ჩემის სისუსტის დამამტი-  
ცებელი საბუთი იქონიოთ, გულ-  
აბილიად გეუბნებით, რომ ვერ  
შევიძელი ეს. სასიხარულოდ თუ  
საუბედუროდ, თქვენ წინანდლები  
დიდი ალაგი გიჭირავთ ჩემს გულ-  
ში, მაგრამ, რადგანაც თქვენ ისურ-  
ვეთ განშორება, შევიძლებ მამაცუ-  
რად ავიტანო ჩემი უბედურობა.  
ქანა ამ სიტყვებს აღტყუებაში  
მოჰყავდა, მაგრამ თავს იმაგრებდა.

თან-კრიმ-გირვის წინადადების თა-  
ნახმად, დაუდგენია შუამდგომლობა  
აღიარის იმის შესახებ, რომ კავკა-  
სიის გამოფენა მიიღოს თვის მფარ-  
ველობის ქვეშე დიდმა მოთავარმა მი-  
ხეილ ნიკოლოზის ძემ.

20 მაისს გამოფენის გამართველ-  
მა კომიტეტმა დაადგინა: ფარდუ-  
ლების ასაგებ ხარჯად გადასდონ  
მეტი ფული—5000 მან., განათე-  
ბისა—2000 მან., საადმინისტრაციო  
ხარჯად—3000 მან. და სხვ. კრებამ  
დაადგინა შემდეგ მოიწვიოს გამო-  
ფენაზედ მიწად-მოქმედებისა და სა-  
ხელმწიფო ქონებათა მინისტრი ა. ს.  
ერმოლოვი, მისი ამხანაგი სტეფენი,  
ფინანსთა მინისტრი ს. ი. ვიტტე  
და მისი ამხანაგი ვ. ი. კოვალევსკი  
დასასრულ კრებამ აირჩია ეთური,  
რომელსაც მიენდო 8 ქების ფურ-  
ცლისა და შედლების სურათის წარ-  
მდგენელთათვის პრემიების მი-  
ცემა. ეთურის წევრები არიან, კო-  
მისარო თავ. ან დრონიკაშვილი,  
ბ-ნნი: გაკელი, მხატვარი: ვაბაშვი-  
ლი, შემოქმედნი, ყანდაუროვი,  
ხუროთ-მოდგარი შიშკევიჩი, ტა-  
ტიშვილი და ვისინგოტი.

ფოთის ქალაქის საბჭოს არ შე-  
უწყნარებია გამოკომიტეტის შუამ-  
დგომლობა გამოფენისათვის შემწე-  
ობის აღმოჩენის შესახებ.

ბათუმის ქალაქის თვითმართველო-  
ბას გამოფენისათვის 600 მან. გა-  
დაუდგია.

**უცხოეთი**

ჩინეთი. როგორც „Times“-ის  
დონდონელი კორესპონდენტი იუწყება,  
სახელმწიფოთა მიერ დანიშნული თანხა  
სამხედრო საზღაურის სამდღელს ჯამს  
თურმე არ წარმოადგენს ამისას, რაც  
ჩინეთმა სახელმწიფოთა სასარგებლოდ  
უნდა გაიღოს, რადგანაც სახელმწიფოთ

— აი, ბოლოს მიიწვ ალიარეთ  
დანაშაული, რომელიც თქვენთვის  
სასარგებლოა და ჩემთვის სასუგე-  
შო, —სთქვა ქალმა—მაგრამ ვერ  
კიდევ ვერ დავრწმუნებულვარ,  
შეგიძლიანთ ერთგულად მოეკი-  
ლოთ ოჯახურს ცხოვრებას და და-  
ფასოთ ის ნდობა და სიყვარული,  
რომელსაც იქა ჰპოვეთ? ვერ ვიტ-  
ყვი, რომ არაფერს მიმალავდეთ;  
გადაწყვეტით არ ვიცი, გსურთ თუ  
არა, რომ შეიღებოთ გყავდეთ? ამ  
საგანზედ თქვენ არასოდეს არა გით-  
ქვამთრა ჩემთვის გადაწყვეტილი...  
— ეგ მართალია, ქანა, მე მართ-  
ლაც ჩემი აზრი მაგ საგნის შესახებ  
არსად წარმოგიტყვამს. ჩემის აზრით,  
ვიდრეცოლ-ქმარი უშვილონი არიან,  
იქონიონ მშობლებმა იმათის გაჩე-  
ნისა, რათა ერთმანერთი დაფარუ-  
ლის ტანჯვით არ აწვალონ. ხოლო  
თუ გსურთ ჩემი ნამდვილი აზრა  
გაიგოთ მაგის შესახებ, გეტყვი:  
მე რომ დარწმუნებული ვყოფილი-  
ყავი, რომ ჩემს დღეში შეიღოს თვა-  
ლით ვერ ვიხილავდი, ცოლს არ  
შევირთავდი.

ქანა თავისდა უნებურად მიუახ-  
ლოვდა ქმარს. ქალს ღიმილი გა-  
დაჰკრა და თვალეში სიხარული  
გამოჰკრა.

ზრად თურმე არა აქვთ აქედან უკვე  
წადებული და მითვისებული ჩინეთის  
სიმდიდრე გამოიჩინოს. ასე, მაგალი-  
თად, გერმანელებმა რომ ფიზიკური  
აბსტრუქტობის მოწყობილობანი წა-  
დეს, ეს არადა ჩაუტყავს და არ უნტე-  
რიშეს, აგრეთვე რუსებმა რომ სიმდი-  
დრე და ბიბლიოთეკა წაიღეს, იმას არ  
უთვლიან ჩინელებს; საფრანგეთიც, მა-  
გალითად, 3,720,000 გირანჩა სტერ-  
ლინგს თხოულობს კათოლიკეთა დასტ-  
რეულ მისიების საზღაურად, მაგრამ  
მისიონერთაგან უმეტესობამ უკვე მი-  
დო საზღაური, რადგანაც შეშინებული  
შეძლებული ჩინელები და მხელები მა-  
შინვე იხდიდნენ თურმე ზარდაის საზ-  
ღაურს, ოღონდ საიში ნუ ჩაგვწერთ  
და მოკავშირე სახელმწიფოთა ჯარებს  
ჩვენს სოფლებსა და სახლებზედ ნუ  
შეითითებთო. ეტვი არ არის, მასიო-  
ნერების ასეთი სატყუელი ჩინელებს არა-  
ფრად მოსწონთ და მათდამი სიძუელი  
მხოლოდ არეკვებს, რაცა მათი სსო-  
ვნიდან დიდხანს არ აღმოიფხვრებაო.  
ზრატყატანთა მისიების ზოგიერთმა  
წარმომადგენლებმაც მოისურვეს ასრე  
მოქმედებებენ და ჩინელებისათვის შე-  
ტი დაეცინებოთ, მაგრამ საზოგადოების  
ზრისა შეეშინდათ და განზრახა აქვთ  
რაც-კი ამ გზით ჩემად წაუდათ, უო-  
ფელიც გამოაქვეყნოს და საზღაურის  
საზოგადო თანხიდან გამოიჩინოსო.

კარგია, მათ შინც უსინდისხათ!

„Ostasiat. Lloyd“-ში სათაუ-  
რით: „დასასრულს ვედირეთ თუ არა?“  
წერილია დაბეჭდილი, რომელშიც ნათ-  
ქვამია: „ამ ორმთვიის წლის განმავლ-  
ბაში უგრძობის დამოკიდებულებიდან  
ჩინეთმა ერთბა ბეგრი ისარგებლა და  
ბეგრი რამ ისწავლა, მაგრამ თითონ ეგ-  
რობიულებმა-კი იოტის ტოლათა-კი  
ვერა ისარგებლეს და ვერა ისწავლეს-  
რას. ჩინელები დაბრებით ბეგრსა ჰმარ-  
დებოდნენ ეგრობიულებსა, მაგრამ ასრუ-  
ლებით-კი არაფერს უსრულებდნენ და  
იმითი ხელმძღვანელობდნენ ამ შემთხვე-  
ვაში, რომ უუფლა სახელმწიფოს თავისა  
დაფარული აზრი და წაიღიო აქვს და

— მაშ თქვენთვის შეიღიანობა,  
თუ უშვილობა სუ ერთი არა ყო-  
ფილია?  
— აღამიანისათვის შეიღოს სიყვა-  
რული ყველაზედ წმიდა, ყველაზედ  
დიდი გრძობაა და ეს გრძობავე  
ითხოვს მისგან მძიმე პოლოგობასაც.  
— როგორც სჩანს, შეიღი შესძ-  
ლებს თქვენის ოჯახის კერასთან  
დაახლოვებას, იმ ქალთან დამეგობ-  
რებას, რომელიც ამ ბედნიერებას  
გაღივსებთ?  
— მე წარმოადგენაც არ შეგიძ-  
ლიან უკეთესის ნეტარებისა, უკე-  
თესის სიხარულისა.  
— დარწმუნებული ხართ მა-  
გას?—განაგრძო ქალმა,—დარწმუნე-  
ბული ხართ, რომ პატროსანი კაცი,  
რომელიც თავისს თავს პა-  
ტივსა სცემს და კარგი ქმარიც არის,  
ამ გვარს პირობებში ცოლს არ  
ულალატებს?  
— დარწმუნებული ვარ, საყვარე-  
ლო ქანა, რადგანაც ამ გვარს შე-  
მთხვევაში ცოლი იქნება მისი არამც  
თუ მეგობარი, არამედ ქირისა და  
ლხინის გამყოფი, როგორც დღეა  
შეიღოს.

— ჩემო მეგობარო,—მიუგო ახალ-  
გაზდა ქალმა ათროლოგების ხმი-  
თა:—თქვენ რომ იცოდეთ, რა სი-  
ხარულით ვისმენ მაგ სიტყვებსა.

შეუძლებელია ამის გამოწვევით  
შეთანხმებისა და მხედ დონეზედ თა-  
ნითი ინტერესებო. ამიტომაც ძალიან  
ადვილია ერთი მეორეს მიუყვითოთ, გა-  
დაუშტროთ, მათი სურთო მოქმედება  
მთლად დაფაროთ და არარაობათ ვაქ-  
ცი ათო. სამწუხაროდ, უნდა შეგნიშნოთ,  
რომ ჩინელები ამ მხრივ მართლები  
არაინ და იგივე დამტკიცდა ამ ბოლოს  
დროის ამბებით, რამაც ჩინელებს რწმე-  
ხა და იმედი ერთი ორად გაუშტკიცა.  
ჩინელები, ეტვი არ არის, ჩუმი-ჩუმი  
იციანან, რადგანაც ჩვენს შორას განხე-  
თებულებსა ჰხედვენ და მხოლოდ მო-  
ხერხებულს დროს უცდიან, რომ ჯარნი  
როგორმე იყარნო, სწავს გაზეთი“.

ინგლისი. „Observer“-საკვირვე-  
ლად და მოულოდნელად არა სთვლის  
იმას, თუ ინგლისი კუვიტზედ თავისს  
მფარველობას გამოაცხადებს; მით უფ-  
რო, რომ კუვიტს ეს თვითონაც სწურს,  
რადგანაც ქმანის ოსმალები დამოუკი-  
დებლობას გამოაწივრნო. რამდენად  
მართალია ეს ხმა, ახ რამდენად მოწა-  
დანიებულია კუვიტი ინგლისის მფარვე-  
ლობას, ეს, რასაკვირველია, ბეგრის-  
თვის შეიძლება სატყუო იფოს, მაგრამ  
ის-კი ძელი გამოსაცნობი არ არის, თუ  
ინგლისელებს კუვიტის მფარველობის  
სადერული რატომ აქვლიათ. რო-  
გორც თვითონ „Observer“-ვე განმარ-  
ტავს, მეზობი ასეთის მისწრებებისა  
ინგლისის მხრივ შეიძლება ახსნას იმი-  
თი, რომ ჯერ ერთი კუვიტს სმარსე-  
თის უურეში საუკეთესო ხანთ-სადგური  
აქვს და მეორეც იმითი, რომ განზრ-  
ხულ ბადად-ეფერატის რკინის გზისა  
და ზორტ-საიდ-სმარსეთის უურეს შუა  
გასაყვან რკინის გზის უმთავრესს  
ხუტტს შეადგენსო. სმარსეთის უურე-  
ში დღემდის ინგლისს უუფლაზედ მეტი  
გაფლენა ჰქონდა და ამიჯომაც სჭირო  
იფო, რომ ჯერ ერთი, კუვიტში თავი-  
სი კონსულის მოადგილე ჰყოლოდა და  
მეორეც, კუვიტის ხანთ-სადგურში შეგ-  
ლა ბრიტანია-ინგლისის გემებს დაურ-  
კოლებელი შესძლებოდათო.

ებლა შემოდინან გითხრათ, რად  
მოვისურვე თქვენი ნახვა. განქორ-  
წინების საქმე იმავე თავითვე ჩვენდა  
დამამტკირებლად მიმაჩნდა... ებლა-  
კი ჩვენი მდგომარეობა ისეთია,  
რომ შემდეგში შეიძლება დი-  
ტანჯოს მესამე არსება. იმას შეუძ-  
ლიან ჩვენ შემოგვიტოვლოს კიცხე-  
გობა იმ განქორწინებისათვის, რომ-  
ლის შედეგაც სამწუხარო გავლენას  
იქონიებს იმაზედ. აი, ედმონდ, იმის-  
თვის მოვედი შენთან, რომ შეთქვა  
ეს... ჩვენს წარსულს, ერთად ცხოვ-  
რებას არ ძალუძს სრულიად აღმოფ-  
ხვრა, ვინაიდან ამ ქვეყნად მოწმე  
დარჩება...  
— აღვლევებლმა პერარემ აღტიცე-  
ბისაგან ველო მოითმინა და ჩაუ-  
ვარდა თავისს ცოლს ფებთა ქვეშ.  
— შეიღი!.. შეიღი!.. მე კუვი-  
ზედ შევცდები!.. ოხ, ქანა, მომი-  
ტვე! მარტო ერთი შენ მიყვარდი  
ებლაც შენ შემოგვირავ მთლად  
ჩემს დანარჩენს სიცოცხლეს და სი-  
ყვარულსა...  
— მაშ გავიტყეთ საჩქაროდ ჩემს  
რწმუნებულთან, —წამოიძახა ქან-  
ნამ:—საქირო აღარ არის განქორ-  
წინება!

ვანო გიფნაშვილი

შპრად ბაჰემიტიკობანი

ამოკრებილი ამბები

ამ ბოლოს დროს მეტად მოუხშირეს ლაპარაკი იმის შესახებ, რომ ავადმყოფთ შეუძლებია აუტოლონი. თითქმის ყველა ქვეყნის შესანიშნავი მეურნეული ერთობად თხოვლობენ ამ საქმის დაკანონებას. ამერიკელებმა, როგორც ყოველთვის, ამ შემთხვევაშიც გაუსწრეს ევროპას. ამას წინადა ინდიანის შტატის სენატს უკვე განუხილავს და შეუწყნარებია კიდევ ახალი კანონი, რომლითაც ავადმყოფთ აღკრძალული აქვთ ცოლის შერიგა ან გათხოვება. კანონით ქალაქებსა და სოფლებში განსაკუთრებული კომისიები შესდგება. ამ კომისიებმა უნდა განსჯონ ბოლომდე ისინი, ვინც ცოლის შერთვას ან გათხოვებას განიზრახავს. თვითვე კომისიის წევრად იქმნებიან: ორი მანდილოსანი (შვილების დედა) ორი მეურნეული და ერთი ექილი. ამ კომისიის გადაწყვეტილების განსაზღვრება არავის შეეძლება.

იმავე ამერიკაში ერთ მღვდელს უცნაური საშუალება მოუგონია ახალგაზრდათა შესაუბრებლად. ეს მღვდელი როდღეღემი—კარგი მქადაგებელი და მჭერმეტყველია თურმე. ამას წინადა ამ მღვდელს კოლორადოში ჰქონდა წარმოუთქვამს ამ ტემაზე: „სიყვარული, მკაცრობა და ქორწინება“. დიდძალი საზოგადოება დასწრებია ამ ჰქადაგებას. მღვდელს, სხვათა შორის, დიდ ხანს ულაპარაკნია შეუძლებელთა მსგავსების შესახებ, ბედნიერად ცოლქმარი ფაშის სცხოვრობს, როდესაც მათ შორის უსიბოლოოგური და ურწოლოგური მსგავსებაა. „აი აქაც, ამ საზოგადოებაშია, უთქვამს მღვდელს მქადაგებელს, მრავალი ახალგაზრდა ქალი და კაცია, რომელთა შორის დიდი მსგავსება და რომელთაც ბედნიერად შეუძლიანთ ცხოვრება“. თავის სიტყვების დასახსიათებლად როდღეღემი ჩამოსულა ძირს, გამოუყვანია ორი ვაგი და ორი ქალი, აღუნიშნავს მათ შორის ვითომდა არსებული მსგავსება და შემდეგ ხმა მალა გამოუცხადებია, რომ შეუძლებელი არიან ეს ქალები და ვაგნი. ადგილობრივ კანონის ძალით შეუძლებელთათვის ესეც საქმავა. მშობელნი გაცეხულან, როდესაც შეუტყვიათ ეს ამბავი. ერთ ემაწვილ ქალსა და კაცს, შეუძლებელთ, წინააღმდეგობა არ გაუყვიათ, პირიქით განაზრებიათ კიდევ. სამაგიეროდ მეორე ქალს დიდად სწყენია თავისდა უნებურად შეუძლებელი. ამ ქალს სასამართლოსთვის მიუშარათვის და უთხოვნია განქორწინება.

ლვოვის გაზეთებში გამოქვეყნებულია ცნობები გალიციის მცხოვრებთა შესახებ, უკანასკნელ აღწერის დროს შერებილი. სულ გალიციაში 7,817,023 სული მცხოვრები ყოფილა, აქედან 3,620,042 მამაკაცია, 3,696,981 დედ-კაცი. სარწმუნოებით გალიციის მცხოვრებნი ასე განაწილდებიან, კათოლიკე—3,852,308 კაცი, ებრაელი—810,845, დანარჩენნი მართლმადიდებელნი არიან. პოლონურ ენაზედ გალიციაში ლაპარაკობს—3,989,580 კაცი, რუსინულს ენაზედ—3,084,242 კაცი, ნემეცურზედ—201,046 კაცი.

რუსული გაზეთები ძალიან ბევრს სწერენ ამ ემად პოლკოვნიკის ეგვიპტი პილსუდსკის უმათულო ტელეგრაფის შესახებ. დეპუტებიდან უკვე უწყვიან მითხველებმა, რომ ეს ტელეგრაფი პარიჟში სცადეს და ძალიან მოიწონეს. რუსული გაზეთები სწუხან, რომ ახალი მეტად საყურადღებო გამოგონება უცხო-ქვეყნელებს ჩაუვარდათ ხელში და არა რუსებსა. პილსუდსკის რუსეთში ბევრსათვის მიუშარათვის და უთხოვნი ფული გამოგონების გამოსაცდელად, მაგრამ ყურადღება არავის მიუქცევია. ტყუილად-კი არ არის ნათქვამი, „შინაურ მღვდელს შენდობა არა აქვს“. საზღვარგარეთ-კი, რა წამს პილსუდსკის ერთ-ერთი სპეციალისტისათვის მიუშარათვის, მთელი სინდიკატი შემდგარა. ამ სინდიკატს დიდალი ფული შეუკრებია, დაუბარებია პილსუდსკი პარიჟში და ესლა იმის გამოგონე-

ბის განხორციელების ცდაშია. სინდიკატს უკვე გადაუწყვეტია ავგოს რამდენიმე საღვთო უმადულო ტელეგრაფისათვის. ამბობენ, ესლანდელი ტელეგრაფი დიდ მოქალაქობრივ უფლებას მოიპოვებდა. ამას გარდა, პილსუდსკის გამოგონება საუკეთესო საშუალებაა თურმე ვახის მტრის—ფილოქსერის ამოსაუღელად. როგორც გაზეთები გადმოგვცემენ, ცდას სამაგალითო ნაყოფი მოუტანია და ამერიკადან ფილოქსერა საშიში აღარ იქმნება თურმე. ამავე გამოგონების წყალობით სულ ადვილია თურმე დიდს მანძილდგან მტრის გემების, სახლების, სიმაგრეების და ყოველგვარ შენობის აფეთქება. უმათურესი თვისება თვით უმადულო ტელეგრაფისა ისაა, რომ ცნობის (დეგეშით) გადაცემა ნიადანის შემწეობით შეიძლება.

პრაგის უნივერსიტეტში ფილოსოფიის დოქტორის ხარისხი ქალმა პირველად ამას წინადა მიიღო, ეს ქალი მარიამ ბაბოია.

ბოტანიკოსთა საერთა-შორისო კრებაზედ, რომელიც ენევაში მოხდა, შესდგა განსაკუთრებული კომიტეტი. კომიტეტს აზრდა აქვს ბოტანიკოსთა საერთა-შორისო სამეცნიერო საზოგადოების დაარსება. პირველ ხანს საზოგადოება გამოსცემს „ბოტანიკოგრაფიულ ჟურნალს“, რომელიც შეუდგება იმ შრომათა განილვასა და დაფასებას, რომელსაც ბოტანიკოსთა რამე კავშირი ექმნებათ. კომიტეტის წევრებად არის 16 პროფესორი სხვა-და-სხვა სახელმწიფოდგან. კომიტეტი ამ ცოტა ხანში ყველა უნივერსიტეტებს მიშარათვის და სთხოვს გამოგზავნონ თვითონი დელეგატები ბოტანიკოსთა საზოგადო კრებაზედ დასასწრებლად, რომელიც 7 აგვისტოს ენევაში მოხდება.

დეგეშა

(რუსეთის დეგეშათა სააგენტოსაგან) 21 ივნისი.

პამბარაშობი. 21 ივნისს, ცარსკოე სელოში მისის უდიდებულესობის კირასირის რაზმის დღესასწაულისა გამო ხელმწიფე იმპერატორის თანადასწრებით საეკლესიო პარადი იქმნა გამართული.

20 ივნისს ხელმწიფე იმპერატორსა და დედოფალს იმპერატრიცას მარიამ თეოდორეს ასულს წარუდგინენ ჯარის-კაცი, რომელნიც დაჭრილ იქმნენ შორეულ აღმოსავლეთის ომის დროს და ამ ემად მარიამის დაჭრილთა თავ-შესაფარში იმყოფებიან.

პასხელი. მთავალთა კომისიისა და ლეიპციგის ბანკის საკონკურსო გამგეობის მოლაპარაკებამ აქაურ დურდოს გამშრობ აქციონერთა საზოგადოების საკანტროლო საბჭოს დირექციასთან ამოდ ჩაიარა, და დღეს დილით ლეიპციგის ბანკმა მოლაპარაკება შესწყვიტა. მოსალოდნელია, რომ ამ აქციონერთა საზოგადოებას კონკურსს დაუნიშნავენ.

კონსტანტინეპოლი. აქაური საფრანსო წრეები მხურალოდ სჯიან სალონიკი-კონსტანტინეპოლის რკინის გზის საზოგადოების გადასახადის საქმეს. პორტას მართებს ამ საზოგადოების 40,000 ოსმალური გირვანქა კილომეტრი გასულის წლისა. საზოგადოების აქციონერთა საზოგადო კრება, რომელიც უნდა მომხდარიყო გასულ შაბათს, ორი კვირასათვის იქმნა გადადებული იმისათვის, რომ პორტამ უარი განაცხადა და დარჩენილ გარდასახადის შემოტანაზედ. 5 რკინის გზის საზოგადოების დირექტორებმა მოილოპარა-

კეს დღეს და დაადგინეს, სთხოვონ ელჩებს, რომ აიძულონ პორტა, რათა შეასრულოს თვისი ვალდებულება სალონიკი-კონსტანტინეპოლის რკინის გზის საზოგადოების მიმართ. პასხელი. დღეს დაიწყო კონკურსი დურდოს გამშრობ აქციონერთა საზოგადოების საქმისა გამო. საზოგადოების მთავარი დირექტორი შიმიტი სადლაც წასულა. საკანტროლო საბჭოს თავმჯდომარე ზუმიტი დაპატიმრებულ იქმნა.

ილაპარაკებენ. ტყვეთ-წყავენილი ბურები იუწყებიან, რომ დელარეი შეუერთდა კემპს, რომელიც რუსტენბურგის მახლობლად სდგასო.

22 ივნისი პამბარაშობი. შინაგან საქმეთა სამინისტროს კანცელარიის მმართველი გრაფი მუსინ-პუშკინი დანიშნულ იქმნა სახელმწიფო სათავადანაზრო და საგლეხო საადგილ-მამულო ბანკების გამგედ.

ხელმწიფე იმპერატორის უმაღლესის ბრძანებით მოსკოვის სასულიერო სემინარიის რექტორი არხიმანდრიტი ტრიფონი ხელდასხმულ იქმნა დმიტროვსკის ეპისკოპოსად; და მოსკოვის ეპარქიის მოყისკის ეპისკოპოსი წოდებულ იქმნა პირველ ვიკარად, ხოლო დმიტროვსკის ეპისკოპოსი მეორე ვიკარად.

ვეტერბურგის სამოსწავლო ოლქის მშრუნველი როინი დანიშნულ იქმნა საერო განათლების სამინისტროს საბჭოს წევრად და სამეცნიერო კომიტეტის თავმჯდომარედ.

21 ივნისს, შინაგან საქმეთა მინისტრი გაემგზავრა ზოგიერთ გუბერნიების დასათვალისწინებლად და მიმდინარე საქმეთა გამგებლობა ჩააბარა მინისტრის სათანადო ამხანაგთ.

კონსტანტინეპოლი. ამ რამდენისამე დღის წინადა აქ მოსულმა ალბანიის დარბაისელ მოქალაქეებმა ილიბ-კიოსკში მოხსენება წარადგინეს, რომელშიც იხსენიებენ სულთანის დანაპირებს ალბანიის მართვა-გამგეობის შესახებ. ამბობენ, რომ ამ ქცევამ სულთანზედ არა-სასიამოვნო შთაბეჭდილება იქონია.

სერბიის ელჩმა გრუნიმა აცნობა გარე შე საქმეთა მინისტრს თვეთიქეფას, რომ სერბიის მცხოვრებნი სენიციის მახლობლად ოსმალეთის ჯართა თავ-დასხმისაგან გაწვალბებულია, და სთხოვა მათ შემწეობა აღმოეჩინოს. თვეთიქეფამ უპასუხა რომ ოსმალეთეს ელჩმა ბელგრადში გადახცა პორტას სერბიის მთავრობის საჩივარიო. მინისტრმა დასძინა, რომ დიდი ვეხირი არჩევს მმ საქმესაო.

ბუხარესტი. გუშინ საღამოს, პალატისა და სენატის პარტიების უმრავლესობის კრებაზედ მინისტრ-პრეზიდენტმა განაცხადა, რომ სავაქრო კონვენცია ოსმალეთთან ხუთის წლითაა დადებულიო, მაგრამ მისი შეცვლა არ შეიძლება ოცდაათის თვის განმავლობაშიო. პალატებმა შეიწყნარეს დღეს რეჟინ-ოსმალეთის კონვენციის განგრძობა ახალი კონვენციის დადებამდის.

ლონდონი. საზოგადოებათა პალატა. როცა შეეკითხნენ რუსეთის ქცევის შესახებ მანჯურიაში, კრანბორნმა განაცხადა, რომ ზემს წინა-

ნდელ განმარტებას ვერაფერს დაუმატებო. რანდელსმა (კონსერვატორია) ჰკითხა ჩემბერლენს, საჭიროდ სცნობთ თუ არა ახალშენებში საიმპერიო საქმეებისადმი ინტერესის აღსაძერგლად, მოახსენოთ მეფეს, თუ რაოდენად სასარგებლო იქმნებოდა ბრიტანიის იმპერიისათვის რომ ხარისხი „უდიდებულესობა“, რომელიც მას ეკუთვნის, ხმარებულ იყო ისე, რომ მით აშკარად გამოსახულ იყო მისი მეფობითი და იმპერატორებითი უმადლესი ბატონობა მთელის ბრიტანიის იმპერიაზედ. ჩემბერლენმა მიუგო, რომ შესაძლებელია მალე წარდგენილ იქმნას საჭირო საბუთები და შეტანილ იქმნას კანონპროექტო.

ბუენოს-აირსია. მთავრობამ სთხოვა პარლამენტს, გამოაცხადოს საომარი მდგომარეობა ექვსის თვის განმავლობაში.

ლონდონი. საზოგადოებათა პალატამ მიიღო მოხსენება სესხის შესახებ. კამათობის დროს ლლოიდ-ჯორჯმა და კემბელ-ბანერმანმა გააკიცხეს მთავრობა ბურებთან შეურიგებლობისა გამო. ბროდრიკმა უპასუხა, რომ დევგტმა, დელარეიმ და ბოტამ უარი განაცხადეს შერიგებაზედ, თუ დამოკიდებლობა არ იქმნება აღიარებულიო; აგრეთვე კრიუგერი. როგორც ბურებმა და შტეინმა გვაუწყეს, აქებებდა, ომი განაგრძეთო. მთავრობას არ შეუძლიან ესლა ისეთი მშვიდობიანობის პირობანი მისცეს, როგორზედაც შარშან უარს ამბობდაო. ბალფური ამტკიცებს, ბურებს იმედი აქვთ, რომ ინგლისის ბურების პარტიის გამარჯვება მიანიჭებს მათ დამოუკიდებლობას; ეს პარტია აგრძელებს ომს და აორკეცებს დედაკაცთა და ყრბათა წვალებას. კემბელ-ბანერმანი პროტესტს აცხადებს ტერმინის „ბურების პარტიის“-ა გამო. ბალფური უკანვე იბრუნებს ამ სიტყვას.

ხარკოვი. აქაურის საადგილ-მამულო ბანკის პასხივი მეტია აქტივზედ შვიდ ნახევარ მილიონით.

გ ა ნ ც ხ ა დ ე ბ ა ნ ი

მართვალთა სააღმა-მისამო ახსანაზობის

შუამაპლის

წლიური კრება დანიშნულია ამა ივნისის 26, საღამოს შვიდ საათზედ, ტფილისის სათავადანაზრო ბანკის დარბაზში. კრება შესდგება, რამდენი წევრიც უნდა გამოცხადდეს. რადგან წარსულს მისის 20 დანიშნული ამნაირივე კრება არ შესდგა კანონიერ წევრთა რიცხვის დაუსწრებლობისა გამო. განსახილველია შემდეგი საგნები: 1) წლიური ანგარიში, 2) მოხსენება გამგეობის წესდების ზოგიერთა მუხლების შეცვლაზედ და დამატებაზედ; 3) მოხსენება გამგეობის იმაზედ, თუ რომელი საგნებით სჯობს ვაქრობა საზოგადოებისათვის, 4) მოხსენება იმ წევრებზედ, რომელთაც სრულად არ აქვთ საწევრო ფული შემოტანილი, 5) მოხსენება გამგეობის წილის ფულის გადიდებაზედ, 6) არჩევანი კანტროლის თავმჯდომარისა, ორი წევრისა და მათი კანდიდატებისა, გამგეობის თავმჯდომარის და ერთი წევრისა, რომელთა თანამდებობასაც დროებით სხენი ასრულებენ, და მათი კანდიდატებისა. (3-5.-1)

ტფილისის სათავადანაზრო სკოლის სხდომა

სკოლის სხდომა

მიდინარე წლის ენკენისთვისათვის ტფილისის სათავადანაზრო სსწავლე-ბელში სულ სამცი (60) ვაკანსია: არმოც-და-ათა (50) პირველ განყოფილებაში (7 და 8 წლის ემაწვალებისათვის) და ათი მეორეში (8 და 9 წლის ემაწვალებისათვის); სხვა განყოფილებებში და განხიზურ კლასებში არც ერთი თვისყოფილი ადგილი არ არის, ამიტომ არც თხოვნები მიიღება ამ კლასებში ემაწვალების მისაღებად.

60 ვაკანსიადგან 55 დანიშნულია გარეჯან მისიარულეთათვის, 3 მისაღებად საზოგადოების სრულ ხარჯზე და 2 საზოგადოების ხარჯზედ ხარჯზე.

ვისც, საზოგადოების სრულს ხარჯზედ იქმნება მიღებული, იმას არაფერი ხარჯი არ მოეთხოვება და ვინც ხარჯზედ იქმნება მიღებული, იმას უნდა ისაღოს წელიწადში ათ-ათა თუმანი.

ვისაც მსურს მიღებულ იქმნას საზოგადოების სრულს ხარჯზე, იმას უნდა წარმოადგინოს თხოვნისთან ერთად შემდეგი საბუთის ქადაღები: ა) წლეფანობის მარწმობა, მიღებულია სინოდის კანტარისაგან, ბ) სიღარიბის მარწმობა მახრის თავდა-ხსნაურობის წინადაღისაგან და გ) ევაფილის ატრის და ჯანმრთელობის მარწმობა.

ვისაც გარეჯან მისიარულეთ მსურს შემოსევა, იმისთვის საჭიროა იგივე საბუთის ქადაღები, შეუძლებლობის მარწმობის გარდა.

უკეთუ მოთხოვლათ რიცხვი ადამტება ვაკანსიების რიცხვს, ამ შემთხვევაში მსურველთ ადგილი დაეთმობათ წილის ერთ. წილის ერთი მინაწილეობას მიიღებენ მხოლოდ ისინი, რომელნიც წარმოადგენენ საჭირო საბუთის ქადაღებს და ამასთანავე ეგზამენსაც დაიჭერენ წლეფანობის შესაფერ კლასისათვის.

სკოლის გამგე კომიტეტი არ მიადებს ამ ემაწვილებს, რომელნიც არ წარმოადგინენ მათზედ დარჩენილ წილს წლის ფულს და მომავალ სამსწავლო წლის პირველ ხარჯების სწავლა-აღზრდის ფასსაც.

შესაძლებელია სექტემბერში, მოსწავლეების ხელ-მეორე გამოცდის შემდეგ, კიდევ გახსნას რამდენიმე ვაკანსია იმათთვის, ვინც სრულ საკუთარ ხარჯზედ ასრულებს მანსიონში შემოსევას, ხ სახეგარ ხარჯზედ. ვინც საკუთარ ხარჯზედ შემოვა მანსიონში, იმას უნდა შემოატახოს წელიწადში ოც თუმანი: ათა თუმანი შემოსევისათანავე და ათი ანგარში.

თხოვნა უნდა შემოვიდეს აგვისტოს 20-მდის; ქადაღ კარგზე მტყნურთ თხოვნა უნდა გამოეზახნენ შემდეგი ადრესით: Въ Тифлисъ. Завѣдывающему Дворянской школою, на Лабораторной ул.

ავგისტოს 27 და 28 რიცხვებში მიხდება ხელმეორე გამოცდა ზოგაერთ მოსწავლეებისა და 31 მისაღები ეგზამენები. 1 სექტემბერს სწავლა დაიწყება დათხოვნილ იქნებიან აგრეთვე ის გარეჯან მისიარულეთ მოსწავლეები, რომელნიც სკოლაში მოსვლისთანავე არ წარმოადგენენ მომავალ 1901-1902 სამსწავლო წლის ფულის ხარჯებს. ეველა მანსიონერის შემოებლმა უნდა წარმოადგინოს თავები ტფილისში მტყნურთაგანი, რომელნიც სკოლის გამგეობას შეუძლეს მიმართოს, როგორც ფულის თავისს დროზე შემოატახისათვის, აგრეთვე სხვა შემთხვევებისა. (5-5.-3)